اخبار

برنده سیمرغ فیلم فجر در نقش چاپلین روی صحنه می‌رود

بهزاد خلج بـه عنوان بازیگر نقش چارلی چاپلین به کارگردانی مهران رنجبر در سالن اصلی تئاترشهر از ۳۱ تیرماه به روی صحنه می‌رود.

نمایش «چاپلین» به نویسندگی، طراحی و کارگردانی مهران رنجبر و تهیه‌کنندگی بهزاد مرادنژاد از ۳۱ تیرماه ۱۴۰۳ در سالن اصلی مجموعه تئاترشهر به عنوان پرتره‌ای از زندگی «چارلی چاپلین» روی صحنه می‌رود.

مهران رنجبر، کارگردان این اثر نمایشـی نیز تاکنون پرتره‌های «اسـتیو جابز»، «مارلون براندو»، «مارادونا» و «چه» (ارنستو چگوارا) را به صحنه برده است.

خلج به عنوان نخستین بازیگر این پروژه نمایشی معرفی شـد که همراه با او محمد موحدنیا، بیتا عزیز، مرتضی درویش‌زاده، افشـین واعظی، آبان زارعی، میثم یوسفی، سونیا سرلک، احسان صاحبدادی، نریمان حیدری، فربد تاجیک، محدثه دانش، یگانه رادبخش، فائزه وفائی، سارا زجاجی و امیر عقیلی در سالن اصلی تئاتر به ایفای نقش می‌پردازند.

آخرین وضعیت سارا بهرامی بعد از آسیب‌دیدگی‌اش

سارا بهرامی با وجود آسیب‌دیدگی پایش از روز جمعه ۱۵ تیرماه روی صحنه می‌رود. این در حالی است که قرار بود بهرامی از روز سه‌شنبه ۱۲ تیرماه با بازی در نمایش «جیب‌هـای پر از نـان» روی صحنه بـرود اما به دلیل آسـیب‌دیدگی پایش در حین تمرین نمایش و مشکلی که برای رباط صلیبی او به وجود آمد، اجرای این نمایش برای ۳ روز به تاخیر افتاد.

ایمـان یزدی، مجری طرح این اثر نمایشـی درباره وضعیت سـارا بهرامی در پاسـخ به اینکه آیا او توانایی حضور روی صحنه را خواهد داشـت، گفت: پزشـک درمانگر بـرای خانم بهرامی ۳ روز اسـتراحت و چند جلسه فیزیوتراپی تجویز کرده و خوشبختانه شرایطش بهتر شـده اسـت و توانایی حضور روی صحنه را پیدا خواهد کرد.

وی ادامـه داد: به دلیل شـرایط خاص خانم بهرامی، ایشـان در برخی حرکت‌ها محدودیت دارد و به همین خاطر، تغییراتی در میزانسن داریم چون به هر حال خانم بهرامی باید پای خود را ثابت نگه دارد.

یـزدی ابراز امیدواری کرد تا روز جمعه وضعیت پای سـارا بهرامی بهتر شود و نمایش در شرایط خوبی روی صحنه برود.

نمایش «جیب‌های پر از نان» نوشته ماتئی ویسنی‌یک اسـت که با ترجمه وحید رهبانی و کارگردانی علیرضا گودرزی در تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه می‌رود.

محمدرضا مقدسیان مجری «سینماملت» شد

سری جدید برنامه «سینماملت» با اجرای محمدرضا مقدسیان از امروز پنجشنبه ۱۴ تیرماه ساعت ۲۰ روی آنتن شبکه تهران می‌رود.

سری جدید این برنامه به تهیه‌کنندگی پیمان خزلی و اجرای محمدرضا مقدسـیان از امروز روی آنتن شبکه تهران می‌رود. سینما ملت که با محوریت سینما و مردم به بررسی و تحلیل سینمای ایران و چالش‌های سینمای ملی می‌پردازد، هر هفته پنجشنبه‌ها حوالی ساعت ۲۰ از شبکه تهران پخش خواهد شد.

«سینماملت» به سردبیری سعید هاشم‌زاده کاری از مرکز هنری - رسـانه‌ای نهضت و گروه اجتماعی شبکه تهران است.

اعضای هیأت انتخاب جشنواره فیلم کوثر معرفی شدند

با حکم ناصر باکیده، دبیر پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوثر، اعضای هیات انتخاب بخش مسابقه سینمای بین‌الملل جشنواره معرفی شدند.

اعضای هیات انتخاب بخش مسابقه سینمای بین‌الملل پنجمین جشـنواره بین‌المللی فیلم کوثر، متشـکل از غزاله سرلک، مدیر فرهنگی و فعال سینمایی در بخش بین‌الملـل، غلامرضا منتظمی رئیس موسسـه افق نو، کارشـناس ارشد رسـانه و دیپلمات سابق ایران و جان جیمز یوبل فعال سیاسـی ضدصهیونیستی و محقق و پژوهشگر آمریکایی، با حکم باصر باکیده دبیر جشنواره معرفی شدند.

پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوثر ۳۱ تیر امسال توسط «بنیاد آیه‌های ایثار و تلاش» با همکاری شهرداری تهران، موسسه تصویر شهر، معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری، سازمان امور سینمایی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، با دبیری ناصر باکیده در تهران برگزار می‌شود.

«شما که غریبه نیستید» به چاپ چهل‌ویکم رسید

کتاب «شما که غریبه نیستید» نوشته هوشنگ مرادی کرمانی به‌تازگی توسط انتشارات معین به چاپ چهل‌ویکم رسیده است.

این کتاب داستان‌های کودکی هوشنگ مرادی‌کرمانی را شـامل می‌شود و سـال ۸۴، به عنوان کتاب برگزیده شورای کتاب کودک و کتاب برگزیده جایزه مهرگان ادب و سال ۲۰۰۶ میلادی هم به عنوان کتاب برگزیده کتابخانه بین‌المللی مونیخ معرفی شد.

اولین چاپ این کتاب، سال ۸۴ به بازار آمد و تا پاییز سال ۹۴ به چاپ بیستم رسید. تابستان سال ۹۵ بود که چاپ بیست‌وسـوم و همچنین تابستان سال ۹۷ بود که چاپ بیسـت‌وهفتم این کتاب به بازار آمد. چاپ سی‌ام، تیرماه ۹۸ و چاپ سـی‌ویکم آن هم آبان‌ماه همان سال عرضه شد.

«شـما که غریبه نیستید» شـهریورماه ۹۹ به چاپ سی‌وسوم و اردیبهشت ۱۴۰۰ به چاپ سی‌وپنجم رسید و به‌تازگی و با شروع تابستان، چاپ چهل‌ویکم این کتاب به بازار نشر عرضه شده است.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی
صاحب‌امتیاز و مدیرمسؤول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سردبیر: سید عابدین نورالدینی
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تلفن: ۶۶۴۱۳۷۸۳ نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷
پیامرسان: vatanemrooz@ پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰
وطن امروز

حضرت امیر المومنین(ع):
دروغگو با دروغ خودش ۳ چیز به دست می‌آورد: خشم الهی بر او، اهانت به خودش از طرف مردم، سرزنش و نکوهش فرشتگان نسبت به او.

اکران فیلم شور عاشقی از امروز در سراسر کشور آغاز می‌شود

کدام شور، کدام عاشقی؟

گروه فرهنگ و هنر: ۱۲۰ سال از عمر سینما می‌گذرد؛ هنری که طی بیش از یک قرن از تولدش ژانرهای مختلفی مانند درام، کمدی، تاریخی، اکشن و ترسناک را در دل خود داشته است. در این میان ژانر دیگری هم در حوزه دین و الهیات متولد شد که کمک شایانی برای ترویج ارزش‌های مذهبی و اخلاقی بود.

فیلم‌هایی مثل مصائب ژان‌دارک، محمد رسول‌الله، عمر مختار و مصائب مسیح تعداد اندکی از شاهکارهای مذهبی با پس‌زمینه اعتقادی و ایمانی هستند که مخاطبان را میخکوب کرده‌اند. در کشورمان هم به دلیل اهمیت و جایگاه مسائل دینی و اعتقادی، سـالانه فیلم و سریال‌های متعددی تولید می‌شود که با استقبال روبه‌رو بوده‌اند. در همین راستا «شور عاشقی» داریوش یاری سال گذشته در چهل‌ودومین دوره جشنواره فیلم فجر به نمایش در آمد؛ فیلمی که با همت بنیاد فارابی ساخته شده است.

«شور عاشقی» درباره کاروان اسرای کربلاست که از کوفه تا شام حرکت می‌کنند و سلما زنی است که مامور می‌شود رسـانه کاروان اسـرای کربلا و حضرت زینب(س) باشد و با آگاهی دادن، آدم‌هایی را که توسـط شـمر و ماموران فریب خورده‌اند، روشن کند. در حقیقت این زن کار آگاهی‌سازی را انجام می‌دهد تا نگذارد جای جلاد و شهید عوض شود و حقیقت بار دیگر گم شود. او که پرچم یا حسین(ع) را بلند کرده و در پیشـاپیش کاروان حضـرت زینب(س) حرکت می‌کند، خودش نیز یکی از یاران کربلا می‌شود.

این فیلم سومین ساخته سینمایی داریوش یاری است؛ کارگردان و فیلمساز ۵۳ ساله‌ای که فعالیت‌های خود را مانند بسیاری از فیلمسازان با ساخت چند فیلم کوتاه آغاز کرد و سپس با همکاری در پروژه‌های سینمایی و تلویزیونی به عنوان مدیر تولید، دستیار کارگردان و مدیر برنامه‌ریز، وارد عرصه حرفه‌ای سینما شد. او سال ۱۳۸۰ نخستین فیلم سینمایی خود به نام «دخیل» را کارگردانی کرد و تاکنون سریال‌های تلویزیونی، تله‌فیلم و مستندهای زیادی ساخته است.

سابقه فعالیت و کار کردن یاری در موضوع مرتبط با کربلا صرفا مربوط به «شـور عاشقی» نمی‌شود. داریوش یاری در مستندسینمایی «کربلاجغرافیای یک تاریخ» به تهیه‌کنندگی بهروز مفید و حضور شهاب حسینی به عنوان راوی، به روایت متفاوتی از حرکت امام حسین(ع) از مدینه به مکه و از مکه به سوی کوفه و کربلا پرداخته بود. این مستند تأثیر قیام امام حسین(ع) را بر فرهنگ و سبک زندگی شیعیان از گذشته تا امروز نشان می‌دهد و گلچینی از تعزیه، نقالی، پویانمایی و چگونگی عزاداری در فرهنگ‌های مختلف در جهان را در ماه محرم بررسی می‌کند.

اما از جمله ویژگی‌های «شور عاشقی» را باید تصویربرداری عمده فیلم در یکی از مناطق کویری خور و بیابانک، همچنین عدم استفاده از دکور و فیلمبرداری در دل کویر دانست.

داریوش یاری در گفت‌وگویی که در ایام جشنواره فیلم فجر داشت، با اشاره به فرآیند تولید فیلم گفته بود: «این پروژه‌ای بود که از گذشته همراه من بود. متن فیلم سینمایی، فیلم کوتاه و سریال تلویزیونی این اثر را نوشته بودم. فیلم داستانی آن را نیز ۲ سال قبل بازنویسی کردم و پس از آن، گویی طرح، به جان و دلم نشست و به سرعت یک فیلمنامه بدون دیالوگ از آن نوشتم و بعد از تاییدیه نهایی و دیالوگ‌نویسی با حسین مهکام، به طرح نهایی و تولید رسیدیم. این سبک موضوعات، کارگردان را درگیر پژوهش کرد. و هر سویی از این نهضت او را مجذوب خود می‌کند. وقتی درگیر ابعاد مختلف آن می‌شود، می‌بیند بخشی از این روایت مغفول بوده، سپس به کاراکتر و یک حادثه خاص می‌رسد و آنقدر غلت می‌خورد تا به جایی می‌رسد که خودشان دست او را می‌گیرند و می‌گویند آرام باش و اینجا متمرکز شو. در این فیلم آن نقطه جایی بود که باید صدای این کاروان می‌شدیم که اگر صدای این کاروان شوید جای دروغ و حقیقت هیچ‌گاه عوض نمی‌شود».

«شور عاشقی» تنها فیلم جشنواره سال گذشته بود که درباره تاریخ اسلام اکران شد و بار دیگر نشان داد کار در این حوزه، باید به فیلمساز کاربلد سپرده شود. «شور عاشقی» اگرچه کوشـیده در فضای بکر کویری «خور و بیابانک» و بدون هیچ‌گونه دکور فضایی بدوی را برای مخاطب بسازد اما رمز موفقیت سـاختن فیلم تاریخی، تنها این پارامترها نیست، بلکه باید کار دراماتیزه شود و از دل آن قصه بیرون بیاید. سـلما به عنوان شخصیت اصلی فیلم در عملا راوی است و یاری بار روایتگری را به دوش او انداخته تا با کلمات پرطمطـراق، حرکت کاروان امام حسـین(ع) را با ادبیاتی ثقیل بیان کند.

گویی کارگردان یادش رفته است این بار مستند نمی‌سازد و پشت دوربین سینما قرار گرفته است. در واقع شاید یکی از بخش‌های عجیب فیلم ادبیات شخصیت‌ها و کاراکترهاست. به عنوان نمونه شمر نیز مانند سلما ادیبانه در باب شکستن آینه‌ها و آینه‌وار بودن حسین و یارانش حرف می‌زند و بادیه‌نشینان نیـز اینگونه‌اند. در مقابل چنین ادبیاتی که حتی زیرنویس انگلیسی فیلم در بعضی مواقع از ترجمه آن قاصر است، ناگهان ادبیات امروزی می‌شود و سلما، همسرش را «عبدالرحمنم!» صدا می‌زند. در تمام فیلم فقط از سلما می‌شنویم که زینب، چنین و چنان است اما این تعاریف هیچ نشانه بیرونی ندارد و نمی‌بینیم او یا بقیه کاری کنند. کاروان اسرا توده‌ای از زنان و کودکانی هستند که ساکت و خاموش، بی‌هیچ کنش و واکنشی تنها شلاق می‌خورند و راه می‌روند و شب‌ها هم سلما بر سر و روی‌شان، دست محبت می‌کشد.

عمـلا هیـچ رخـدادی بیـن شـخصیت‌های کاروان و پیرامون‌شـان رخ نمی‌دهد تا معلوم شـود آنهـا پیامبران عاشورایند. کاروانیان در خلسه و خلأ پیش می‌روند و چند نفر از سپاهیان هم مدام و بی‌منطق آنها را شلاق می‌زنند. فضایی که به شبیه‌گردانی در ایام محرم و صفر در شهرهای مختلف کشورمان شبیه اسـت. از سویی مسیر کاروان اسرا در کنار رود فرات مشخص است و منابع تاریخی برخورد هر منطقه با کاروانیان را ثبت کرده‌اند اما در این فیلم، نام هیچ شهری را نمی‌شنویم و معلوم نیست از کجا به کجا می‌روند. تنها در پایان فیلم به ماجرای راهب نصرانی بر می‌خوریم که آن هم قصه مشخصی دارد و حوالی حلب بوده است.

بدون شک این فیلم بدون چفت و بست داستانی و تاریخی و تنها با نزدیک شدن بیش از حد به موقعیت تراژیک اسرای کاروان عاشـورا، تاثیرگذاری‌اش را از دسـت داده است و به صراحت باید اذعان کرد در این فیلم نه خبری از شور است و نه عاشقی.

آنچه مشخص است «شور عاشـقی» از زاویه تلاش‌ها و سیاست‌های درست و بجای دستگاه سینمایی و بنیاد فارابی در تولید چنین آثاری کاملا سـتودنی است اما متاسفانه در مرحله انتخاب کارگردان و حتی بررسـی فیلمنامه بشدت ضعیف عمل شده است تا جایی که در کنار ضعف‌های شدید کارگردانی، ضعف فیلمنامه بشدت قابل توجه است. همان‌طور که در ابتدای این یادداشت نیز بدان اشاره شد، همواره در تاریخ سینمای دنیا آثار دینی با چنان کیفیت‌هایی تولید شده‌اند که تا سال‌ها در اذهان مردم ماندگار مانده‌اند اما متاسفانه در کشور ما به دلیل انتخاب‌های اشتباه و ضعف‌های آشکار فنی و تخصصی، حتی در دوره اکران نیز چندان توجهی به آثار تولید شـده در این حوزه نمی‌شود، نخواهد چه رسد به ماندگاری در سـالیان آینده! از همین رو انتظار می‌رود در ادامه مسیر، تصمیم‌گیران سـینمای ایران بازنگری جدی‌ای را در تولید چنین آثاری لحاظ کنند.

در جلسه مدیران سازمان سینمایی کشور مطرح شد

تولید فیلم با هدف ارتقای هویت ملی

گـروه فرهنگ و هنر: از ویژگی‌های منحصربه‌فرد در دوره حضور محمدخزاعی در سازمان سینمایی، برگزاری جلسات مدیران در اداره و مجموعه‌های تابع این سـازمان است؛ مدلی که با گذشت ۳ سال از حضور خزاعی بر مسند ریاست سینمای کشور عملا به یک رویه بدل شـده و امروز تمامی مدیران سازمان سینمایی ولو برای تشـکیل جلسه مدیران هم که شده برای یک بار به یکی از مجموعه‌ها سازمان سینمایی سری می‌زنند و این در حالی است که حتی در ادوار گذشته برخی مدیران سازمان سینمایی با افتخار اعلام می‌کردند در طول مدت مسؤولیت حتی یک بار هم به دیگر مجموعه‌های سازمان مراجعه نکرده‌اند.

اما در آخرین جلسه شورای مدیران که با حضور تمامی مدیران در موزه سـینما برگزار شـد مباحث و برنامه‌های سـازمان مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست محمد خزاعی با تاکید بر ادامه روند فعالیت‌های سازمان، پیگیری مصوبات و برنامه‌های ابلاغ شده برای سـال ۱۴۰۳، عنوان کرد: دستاوردهای حوزه فرهنگ و هنر دولت سیزدهم به‌رغم شرایط اجتماعی و بین‌المللی قابل ملاحظه و مطلوب است و اغلب شاخص‌ها در حوزه‌های مختلف فرهنگی و هنری بویژه سینما مسیر رو به رشد و توسعه را نشان می‌دهند.

وی ادامه داد: در سینما طی ۲ سال اخیر به‌رغم همه تلاطمات و ناهمراهی‌ها از سـوی برخی، نسـبت به تحقق برنامه‌هایی که طراحی کرده بودیم نه‌تنها عقب نیستیم، بلکه در حوزه‌های زیادی جهش داشته‌ایم.

خزاعی با بیان اینکه کارنمای عملکرد سـازمان سینمایی در حوزه توسعه زیرساخت، استانداردسازی در زمینه محتوا از طریق مکانیسم‌های قانونی و اصلاح آیین‌نامه‌ها و برخی رویه‌های قبلی، رشـد و جهش اقتصاد سینما آن هم پس از رکود و ورشکستگی سـینماها در دوران کرونـا، احیای ظرفیت‌های تازه سـینما در استان‌های کشـور، تحولات و دسـتاوردهای ملموس در زمینه تکنولوژی پخش و اکران سینما مانند ایجاد سامانه شناسا و بهره‌وری از سرور ملی، جذب مخاطب، انتشارات سینمایی و تحولات آموزشی و ده‌ها اقدام دیگر، در بازه زمانی ۱۰۰۰ روزه سازمان سینمایی در دولت سـیزدهم امیدوارکننده و مطلوب بوده اسـت، اضافه کرد: خوشبختانه، در ادامه مسیر افق روشنی قابل پیش‌بینی است.

وی در ادامه گفت: در حال حاضر شاهد تحولات مطلوبی در موزه سینما هستیم، و به‌رغم نگرانی‌هایی که از گذشته داشته‌ایم امروز با تحولات خوب در این موسسه روبه‌رو بوده و توسعه زیرساخت‌ها در موزه سینما ملموس است. ارتباط خوبی با بدنه سینما برقرار شده که جای قدردانی از مدیریت موزه دارد. خوشبختانه امروز در همه موسسات سینمایی شاهد توسعه و رشد هستیم و دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای را در حوزه فرهنگ و هنر شاهدیم.

رئیس سازمان سینمایی با اشاره به مولفه‌های فرهنگی و هنری و مصوبات مهم در حوزه سینما در محتوای برنامه هفتم توسعه، اظهار داشت: برای مثال، تولید سالانه ۲۰ فیلم فاخر با موضوعات تاریخی، دفاع‌مقدس، جبهه مقاومت و سبک زندگی اسلامی در قالب سیاست‌های کلی برنامه ۵ ساله هفتم توسعه گنجانده شده است.

وی با اشاره به اینکه یکی از اهداف برنامه ۵ ساله هفتم توسعه، ارتقا و تعالی فرهنگ عمومی و رسانه در سطح جامعه است، افزود: این برنامه که از مصوبات مجلس شورای اسلامی است در راستای تامین سرانه‌های فرهنگی مورد نیاز جامعه تعریف شده که یکی از فصول آن مربوط به تولید آثار فاخر و ارزشـمند در حوزه‌های مهمی چون تحکیم سبک زندگی اسلامی - ایرانی، ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، عدالت‌طلبی و خدمتگزاری، تقویت همبستگی و اعتمـاد به نفس ملی، ارتقای هویت ملی و روحیه مقاومت کار و تـلاش در جامعـه خواهد بود. خزاعی با توضیح این مطلب که از آنجا که سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه ناظر به دستگاه‌های اجرایی مختلف است، تصریح کرد: این مصوبه، همه دستگاه‌های اجرایی بویژه وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، امور خارجه، صداوسیما، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه‌قم را مکلف می‌کند با همکاری موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی و با استفاده از تمام امکانات فرهنگی، هنری و امکانات تجسمی و رسانه‌های همگانی نسبت به تبیین، تبلیغ و ترویج و نشر آثار و اندیشه‌ها و سیره عملی بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی(ره) در گستره ملی و بین‌المللی اقدام کنند. وی تصریح کرد: از آنجا که سینما اهمیت بسـیاری در نزد مردم، جامعه و حاکمیت دارد بخش عمده‌ای از مصوبات در حوزه سینما در این برنامه دیده شده است.

به گفته رئیس سازمان سینمایی، بر اساس این برنامه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تا پایان برنامه ۵ ساله هفتم توسعه، ۷۳۰۰ ساعت پویانمایی تولید کند و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز موظف شده است اقدامات قانونی لازم را برای حمایت گمرکی و ارائه تسهیلات جهت ورود تجهیزات و فناوری‌های سخت و نرم مربوط صنعت پویانمایی به عمل آورد. وی اضافه کرد: همچنین معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری مکلف به حمایت از توسعه شرکت‌های بزرگ تولید پویانمایی از طریق ارائه تسهیلات بلندمدت از طریق صندوق نوآوری و شکوفایی شده است.

به مناسبت فرا رسیدن ۱۴ تیر روز قلم

ن وَالْقَلَمِ

گـروه فرهنگ و هنر: چهاردهم تیرماه به عنوان «روز قلم» می‌تواند فرصتی باشد برای یادآوری منزلت و حرمت قلم و صاحبان آن که عمر خود را برای ارتقای فرهنگ و هنر این مرز و بوم در طبق اخلاص گذاشته‌اند؛ ۲۲ سال پیش یعنی از سال ۱۳۸۱ در پی پیشنهاد انجمن قلم و پس از تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، این روز به عنوان «روز قلم» در تقویم رسمی کشور ثبت شد.

محمدرضا سرشار از پیشنهاددهندگان روزی به نام «قلم» می‌گوید: «پیشنهاد اولیه روزی به نام روز قلم، یک پیشنهاد بین‌المللی بود؛ پیشـنهاد شـد تا در جهان اسـلام، یعنی کشـورهایی که اکثریت مردمان‌شان مسلمان هستند، روز مشترکی را در سال که مناسبتش هم یک مناسبت اسلامی فارغ از مذاهب و فرق باشد، برای روز قلم در نظر بگیرند. این پیشنهاد را ما دادیم تا روز قلم در سازمان کنفرانس اسلامی مطرح شود و سران کشورهای اسلامی چنین روزی را انتخاب و اعلام کنند و در این روز بویژه در همه کشورهای اسلامی، مراسمی در تجلیل از قلم و کتابت و هر آنچه با قلم نوشته می‌شود، برگزار شود تا با هم تبادل تجارب و اطلاعات کنند، احتمالا مبادله کتاب برای ترجمه داشـته باشند و این روز موجب ایجاد انس و الفت بیشـتر بین اهالی قلم کشورهای اسـلامی باشد و دل‌های‌شان را به هم نزدیک‌تر کند و بین آنها آشنایی ایجاد شود و مراودات‌شان رونق بگیرد و کارهایی از این دست.

آن زمان ایران رئیس سـازمان کنفرانس اسلامی بود. ما پیشنهادمان را در نامه‌ای به رئیس‌جمهور وقت که طبق قاعده رئیس سازمان کنفرانس اسلامی هم محسوب می‌شد، دادیم و از او خواستیم از این فرصت ۵ ساله که ایران به عنوان ریاست این سازمان دارد، استفاده کرده، چنین روزی را انتخاب و به ثبت برسـانند. متأسـفانه به هر دلیل، توجه لازم را به نامه نکردند. کسی هم برای ما توضیح نداد. فقط با یک واسطه، این را شنیدم که رئیس‌جمهور وقت به وزیر ارشاد گفته بود بررسی کنید چنین روزی در تقویم تکراری نباشد. یعنی اگر لازم بـود، چنین روزی را تصویب کنند. به این ترتیب، یک روز بین‌المللی، به یک روز ملی تبدیل شد».

توجه به قلم در سـرزمین ما پیشـینه‌ای دیرینه دارد. سده‌ها پیش در ایران باستان، تیرگان یکی از مهم‌ترین جشن‌های ایران باستان بوده که آیین‌های مخصوصی داشته و یکی از آنها پاسداشت قلم بوده است. در دین اسـلام نیز جایـگاه قلم چنان بالاسـت کـه خداوند بـه آن قسـم می‌خورد: «ن وَ الْقَلَمِ وَ ما یَسْطُرُونَ؛ سوگند به قلم و آنچه نویسند».

این موضوع عاملی بوده برای اختلاف نظر در انتخاب روزی بـه نام قلم؛ در واقع گروهی بـه دنبال پایگاهی ایرانی برای نام‌گذاری بودند و گروهی هم به دنبال هویت دینی برای این روز. گروه اول از جمله محمدعلی سپانلو، شاعر، پژوهشگر و مترجم فقید دلیل‌شان را اینگونه بیان می‌کردند که «علت نام‌گذاری این روز به تاریخ‌نگاری ابوریحان بیرونی بازمی‌گردد. آنگونه که ابوریحان بیرونی در کتاب «آثار الباقیه» می‌نویسد: در زمان هوشنگ که از پادشاهان افسانه‌ای ایران بود، روز ۱۳ تیر، روز جشـن تیر آتش بود و ۱۴ تیر هم جشـن نویسندگان (تیرماه ستاره نویسندگان است). در آن روز مردم ایران به نویسندگان هدیه می‌دادند و لباس نویسندگان را بر تن می‌کردند. با توجه به اینکه ابوریحان این نکته را حدود هزار سال پیش نوشته و خودش هم نکته بالا را از منابع قدیمی نقل می‌کند، می‌توان نتیجه گرفت هیچ کشـوری چنین مناسـبتی - با این ادله و سابقه تاریخی - برای قدردانی از نویسندگان ندارد».

معمـو لا هـدف از نام‌گذاری روزهای خاص را معرفی و بزرگداشـت ارزش‌هـا و تحکیم پیوندهای ملی، دینی، فرهنگی، علمی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در جامعه که منجر به نوعی همدلی، همکاری و مشارکت عمومی شود، می‌دانند اما «روز قلم» و جایگاه صاحبانش هنوز در میان مردم شناخته‌شده نیست. گاه افراد مشهور هم از معرفی ۳ اهل قلم عاجز مانده و آنها را بیکار خطاب می‌کنند. البته گاه این روز برای صاحبان خود نیز ناشناخته است.

درباره اینکه چرا شـاهد نامهربانی‌هایی با صاحبان قلم هستیم شاید پاسخ کمی روشن باشد؛ چندان توجهی برای معرفی و شناساندن و ارج نهادن اهل قلم در نظر گرفته نشده و اگر هم برنامه‌ای بوده، کم و محدود بوده و عامه جامعه را درگیر نکرده است. به نظر می‌رسد حداقل به مناسبت این روز می‌توان نگاهی به مشـکلات و چالش‌های نویسندگان داشت اما روز قلم بیشتر روزی برای تبریک به اهل قلم آن هم در حد چند پیام شـده است. مشکلات اهل قلم نه‌تنها در سایر روزهای سال، بلکه در روز مخصوص خودشان هم نادیده گرفته می‌شـود؛ مشکلاتی نظیر وضعیت اقتصادی، نبود کپی‌رایت، مسائل مربوط به مجوز کتاب، شغل نشناختن نویسندگی، نداشتن بیمه، چاپ غیرقانونی کتاب‌های اهل قلم و قاچاق کتاب و... .